
De dageraad

Fragment

Frank Norbert Rieter

© Copyright Frank Norbert Rieter

Alle rechten voorbehouden.

Correspondentieadres:

St Gertruidestraat 27

6521 KG Nijmegen

toneelteksten@ijlbode.nl

De dageraad

Personages

Martin Een homoseksuele man. Het stuk speelt de dag voor zijn dertigste verjaardag. Hij werkt.

Tiddo Halverwege de twintig, homo, eeuwige student.
(ex)vriend van Martin

Dianne Vrouw van achter in de twintig. Een vriendin en huisgenoot van Martin

Chantal Een student van even in de twintig. Dianne is haar eerste vriendin.

Joep Rond de 20, werkt, one-night-stand van Martin

Acte 1

's Ochtends in de keuken. Er is een aanrecht met kastjes, een tafel met een paar stoelen en een telefoon. Chantal zit aan de keukentafel en drinkt koffie. Ze heeft een badjas aan en haar haar zit door de war. Joep komt op. Hij heeft alleen een onderbroek aan.

JOEP

Is er koffie?

CHANTAL

Ja

Joep zoekt een kopje.

Rechts onder.

Joep vindt een kopje en schenkt in.

Niet opmaken.

Ze drinken koffie.

JOEP

Martin staat onder de douche.

CHANTAL

Weet ik.

JOEP

Ah.

CHANTAL

Ik ga na hem.

JOEP

Dat is goed.

CHANTAL

Gelukkig.

...

Jij bent Joep?

JOEP

Ja.

...

Jij bent toch Dianne?

CHANTAL

Nee.

JOEP

Ik dacht dat je Dianne was.

CHANTAL

Dat blijkt.

JOEP

Jullie lijken wel op elkaar.

CHANTAL

Je bent de eerste die dat zegt.

JOEP

Anders had ik me wel even voorgesteld.

CHANTAL

...en je even aangekleed.

JOEP

Stoort het je?

CHANTAL

Niet heel erg.

JOEP

Ik heb me zo aangekleed hoor.

CHANTAL

Laat maar. Het is goed zo.

JOEP
Wie ben jij eigenlijk?

CHANTAL
Chantal.

JOEP
Chantal.

CHANTAL
De vriendin van Dianne.

JOEP
Oh, dat ben jij dus?

CHANTAL
Hoe bedoel je.

JOEP
Nou, gewoon.

CHANTAL
Je had dus al van me gehoord?

JOEP
Ik wist dat Dianne een vriendin had.

CHANTAL
Heeft.

JOEP
Ja. Heeft.

CHANTAL
En verder?

JOEP
En dat je een stuk jonger bent dan zij.

CHANTAL
Ja.

JOEP
En dat was het.

CHANTAL
Dat is alles?

JOEP
Misschien heeft Dianne wel meer over je verteld, maar ik was een beetje aangeschoten gisteravond.

CHANTAL
Dus ze heeft niet gezegd dat ik een teringhekel heb aan blote mannen, zeker 's ochtends voor de koffie.

JOEP
Nee.

CHANTAL
Grapje.

JOEP
Oh.

CHANTAL
Ik hoor geen water meer stromen.
Ze drinkt haar koffie op.

Ik ga douchen.
Ze staat op.

JOEP
Doeg.

Chantal af. Joep zit enige tijd alleen in de keuken. Hij kijkt nieuwsgierig rond, maar blijft zitten. Als hij is uitgekeken, bekijkt hij zijn eigen lichaam. Plotseling komt Martin binnen. Hij is fris, gedoucht en aangekleed.

MARTIN
Dag lekker ding.

JOEP
Hoi.

Martin voelt hoe zwaar de thermoskan is, pakt een kopje en schenkt zichzelf koffie in. De kan raakt leeg.

JOEP
Hij mocht niet op.

MARTIN
Waarom niet?

JOEP
Dat zei de vriendin van Dianne.

MARTIN
Chantal?

JOEP
Ja.

MARTIN
Ach.

JOEP
Ik lust ook nog wel een kopje.

MARTIN
Ik zet wel bij.
Martin zet koffie. Joep staart naar hem.
Moet je nog ergens heen vanochtend?

JOEP
Nee. Jij?

MARTIN
Vanmiddag pas.

JOEP
Het is bijna middag.

MARTIN
Bijna.

*Als Martin klaar is met koffiezetten, draait hij zich naar Joep toe.
Stilte.*

Wat is er?

JOEP
Je bent leuk.

MARTIN
Onzin.

JOEP
Jawel.

MARTIN
Drink je koffie op en ga je aankleden.

JOEP
Ben je dan niet leuk?

MARTIN
Jawel, maar ik heb er geen zin in. Als jij namelijk zegt 'je bent leuk' en ik je als je weggaat een zoen geef, bel je me morgen op omdat je me weer wilt zien.

JOEP
Wil je me niet meer zien dan?

MARTIN
Jawel, maar...

JOEP
Nou dan.

MARTIN

Ik wil niet dat je verliefd op me wordt.

JOEP

Misschien ben ik dat al.

MARTIN

Zucht Kan snel gaan.

JOEP

Je weet het.

MARTIN

Beter dan jij.

JOEP

Wat is er erg aan?

MARTIN

Ik ga je kwetsen.

JOEP

Waarom?

MARTIN

Er is geen waarom. Ik wil het niet.

JOEP

Waarom zou je me dan kwetsen?

MARTIN

Dat gebeurt gewoon. Als het uit gaat

JOEP

Het is nog niet eens aan.

MARTIN

Of als ik bij voorbaat nee zeg.

JOEP

Ben je daar nu mee bezig?

MARTIN
Als het nodig is.

JOEP
Zal ik mijn mond dan maar houden?

MARTIN
Wil je ontbijt?

JOEP
Koffie. Zwart graag.

MARTIN
Bijna klaar.

Stilte

MARTIN
En we kennen elkaar net een nacht.

JOEP
Heb jij na één nacht geen mening?

MARTIN
Over die nacht wel ja.

JOEP
En?

MARTIN
Lekker.

JOEP
Wil je meer?

MARTIN
Op zich wel.

JOEP
Maar...

MARTIN

Het valt altijd tegen.

JOEP

Je klinkt bijna verbitterd.

MARTIN

Dat kan wel kloppen

JOEP

Hoe oud ben je eigenlijk?

MARTIN

29

JOEP

Hoe lang al?

MARTIN

Morgen word ik dertig.

JOEP

Serieus?

MARTIN

Daar maak je geen grapjes over.

JOEP

Doe je er iets aan?

MARTIN

Ik ga mezelf verzuipen vanavond.

JOEP

Letterlijk of figuurlijk?

MARTIN

Weet ik nog niet.

JOEP

Waarom is het zo'n drama?

De koffie is klaar. Martin geeft Joep een mok koffie en schenkt zichzelf bij.

MARTIN

Toen ik jong was, riep ik wel eens 'als ik niet voor mijn dertigste overlijd, wil ik honderd worden'. Ik heb geen zin in honderd, dus misschien is dertig wel genoeg. Ik ben nu relatief gelukkig, maar als ik na ga waar ik van geniet, dan zijn dat uitgaan, seks, flirten, sport. Me jong en mooi voelen. Ik sta nu voor het bord van de 30-kilometer zone; het eerste grote stopbord.

Toen ik je gisteravond zag staan, dacht ik: 'hé, een lekker ding' en wist meteen – die is van de club. Dat ik dat meteen weet, èn het goed heb, dat maakt me twintig. Dan stap ik op je af, spreek je aan. Dat ik dat durf, èn dat je met me mee gaat, dat maakt me vijfentwintig. En dan hebben we een heerlijke nacht – hij was toch heerlijk, mag ik hopen – maar we doen voor mij niets nieuws. Het is lekker. Het is heerlijk. Maar het meer van hetzelfde. Dan begin ik me oud te voelen – of ik het nou ben of niet. En 's ochtends komt de genadeklap. Jij zegt: 'Ik vind je leuk' en ik weet beter. Dan ben je definitief dertig.

Geloof me, ik vind het op zich leuk om te horen. Het is een compliment, waarvan jij denkt dat je het meent. Als iemand dat vroeger tegen me zei, koesterde ik die woorden. 'Ik vind je leuk.' 'Ik vind je lief.' Ik werd meteen verliefd en wilde hem vaker zien. We brachten een week in bed door. We gingen samen uit. Tot het uit ging. Vraag me niet waarom, maar het ging altijd uit. Na drie dagen, na drie maanden. En het deed altijd pijn.

JOEP

Waarom ging het altijd uit?

MARTIN

Dat weet ik dus niet.

Soms lag het aan mij. Hij was leuk en mooi of hij pijpte lekker. Maar dan bleek hij na een tijdje te dominant of te onzeker of eigenlijk gewoon een eikel en dan liet ik het maar doodbloeden. Dan was er niet de pijn, maar nog altijd de teleurstelling.

Maar soms lag het aan *mij*. Hij haakte af. Pats boem. We pasten niet bij elkaar. Of het klikte niet. Of we hadden niet dezelfde interesses. Of hij was niet toe aan een relatie. Er werd altijd wel een reden gegeven, maar hoe ze het ook brachten, altijd was er de pijn en de teleurstelling, en bovenal het gevoel dat er iets mis met we was. Ik ging vragen stellen. Meestal alleen maar aan mezelf.

Praat ik teveel – of te weinig? Snurk ik? Stink ik? Heb ik een rotkarakter? Ben ik te dominant of te onzeker? Of ben ik eigenlijk gewoon een eikel?

Ik had er genoeg van.

JOEP

Dus?

MARTIN

Af en toe pik ik iemand op, voor een nacht. Het is altijd spannend en meestal lekker. En daar laat ik het bij.

JOEP

Wil je dan niet méér?

MARTIN

Ik denk het wel. Ik wil wel een vaste vriend. Niet voor een paar jaar, maar voor altijd. Niet alleen om mee uit te gaan, maar juist voor thuis. Niet alleen om mee te vrijen, maar juist ook om mee te praten. Natuurlijk hoop ik op méér.

Stilte

JOEP

En daarom werk je je bedpartners zo snel mogelijk na de koffie het huis uit.

MARTIN

Ik had je toch ontbijt aangeboden?

JOEP

Ja, je hebt me ontbijt aangeboden.

MARTIN

Een relatie moet niet beginnen seks. Het moet op de een of andere manier groeien. Het moet me overkomen. Ik moet iemand tegen komen waarvan ik denk: 'Die vind ik aardig'. Daarna komt de toenadering en het leren kennen en daarna pas de seks.

JOEP

Wat voor iemand moet dat zijn?

MARTIN

Dat weet ik echt niet hoor...

Hij moet jonger zijn dan ik, maar niet te jong. Hij moet wel weten wat er te koop is. Een beetje hebben rond geneukt, maar inmiddels echt op zoek naar een relatie. Hij moet bereid zijn te investeren, zich aan te passen en tegelijkertijd moet hij uitdagen, iets eigens hebben dat ik moet verkennen en veroveren.

Hij moet trouw zijn. Monogaam. Creatief. En hij moet intelligent zijn – niet betweterig. En makkelijk in de omgang. Grotendeels dezelfde interesses. Smaak.

En natuurlijk wel een beetje een lekker lichaam. Mooie kop. Lekkere pik.

JOEP

Ik denk dat je je maar het beste kunt verzuipen vanavond.

MARTIN

Hoe bedoel je?

JOEP

Hij moet nagenoeg perfect zijn.

MARTIN

Nee hoor, dat bedoel ik niet. Hij mag best wel wat kleine onhebbelijke gewoontes hebben, waar je je aan kunt ergeren en waar je ruzie over kunt maken.

Chantal komt op.

MARTIN

Ik heb ook van die dingen, ik laat altijd alles slingeren. Ben geregeld mijn papieren of mijn sleutels kwijt.

CHANTAL

Tot Martin. Heb je de koffie opgemaakt?

MARTIN

Er is nog koffie. *Hij schudt met de kan.*

CHANTAL

Ik ben zo weg, ik heb om 1 uur college...

MARTIN

Meesmuilend. Je bent verexcuseerd.

CHANTAL

Dank je. – Ik doe vanmiddag boodschappen en kook. Dianne vroeg of je wilde mee-eten?

MARTIN

Ja lekker. Ik ga met Tiddo de stad in, vanmiddag, dus hij eet ook mee..

CHANTAL

Hm.

MARTIN

Veel plezier bij college.

CHANTAL

Doeg.

JOEP

Doeg.

MARTIN

Als je wilt, kan je douchen. Je weet waar de handdoeken liggen.

JOEP

Ga ik doen. *Hij neemt nog een slok koffie.* Tot zo.

Joep af. Martin blijft nog even stil zitten. Dan staat hij op en pakt de telefoon.
